

**BOEREN
NATUUR**
VLAANDEREN

Nestbescherming kievit

Omwille van hun opvallende uiterlijk, kenmerkende roep en spectaculaire vlucht wordt de kievit bestempeld als één van onze meest iconische 'boerenlandvogels'. Het aantal kieviten gaat er echter al jaren op achteruit. Een belangrijke oorzaak is het verloren gaan van hun nesten tijdens de verschillende landbewerkingen in het voorjaar. Door als landbouwer hiermee rekening te houden, kan je een groot verschil maken voor het overleven van deze soort. Maar hoe pak je dit juist aan?

Waarom kievitsnesten beschermen?

De broedperiode van kieviten valt samen met de drukke voorjaarsperiode waarin heel wat landbewerkingen plaatsvinden. Als grondbroeder op onze Vlaamse akkers en weiden zijn de nesten van kieviten dus heel kwetsbaar. Doorgaans bestaan ze uit een ondiep kuiltje met wat strootjes met daarin vier eieren met een schutkleur, waardoor ze niet of nauwelijks opvallen en dus vaak ook onbewust en ongewild vernietigd worden. De populatie kieviten in Vlaanderen ging er de laatste jaren enorm op achteruit, dus alle hulp voor deze soort is welkom! Gericht de nesten op akkers beschermen kan het aantal succesvolle legfels sterk doen toenemen. Als landbouwer kan je dus het verschil maken om het voortbestaan van de kievit te verzekeren.

Wanneer moet je nesten beschermen?

Begin maart starten kieviten hun zoektocht naar een geschikte nestlocatie. Open, natte en braakliggende percelen vormen de ideale nestplaats. De broed- en nestfase van de kievit kent een piek tussen grofweg half maart en half april.

Hoe bescherm je nesten op je akkers?

Eenmaal je een kievitsnest spot, vanuit je tractor of vanaf de zijkant van je perceel, kan je verschillende methodes toepassen om het nest te beschermen. De ene is al wat makkelijker dan de andere. Hieronder vind je vijf methodes:

- Markeer het nest met minimaal 2 (bamboe)stokken van 50-100 cm hoog. Maak de bovenkant van de stokken extra zichtbaar door ze in verf te doppen of in gekleurde tape te wikkelen, zodat ze zichtbaar zijn vanuit je tractor. Plaats deze (bamboe)stokken op een 3-tal meter voor en na het nest in de rijrichting. Plaats de stokken niet bij het nest om te vermijden dat roofdieren er door aangetrokken worden. Probeer dan bij elke landbewerking langs het nest te rijden of voorzichtig over het nest te rijden.
- Bij bemesting of sproeien, dek het nest tijdelijk af met een plastieken doos, deksel, plantenschaal enzovoort en neem meteen na de

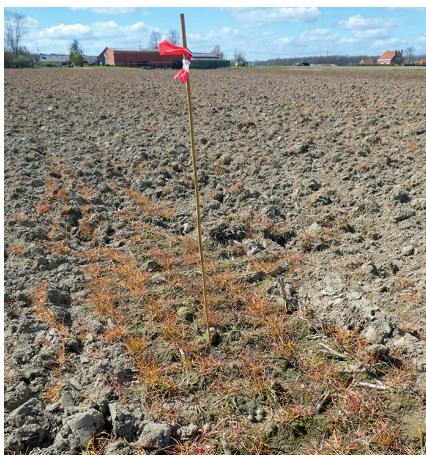

Biodiversiteit

© STADLANDSCHAP WEST-VLAAMSE HART

Doorgaans bestaan kievitsnesten uit een ondiep kuiltje met wat strootjes met daarin 4 eieren met een schutkleur.

© STADLANDSCHAP WEST-VLAAMSE HART

Markeer het nest met minimaal 2 (bamboe-) stokken van 50-100 cm hoog.

© LUC VAN HULLE

Graaf het nest tijdelijk uit en plaats het na de werkzaamheden op dezelfde plaats terug.

© BOERENNATUUR VLAANDEREN

Laat een onbewerkte zone rondom het nest gedurende het voorjaar.

werkzaamheden de afdekking terug weg. Zo voorkom je dat de eieren beschadigd raken.

■ Is het niet mogelijk om met de machine of bij de werkzaamheden het nest te ontzien, graaf dan het nest tijdelijk uit, plaats het heel voorzichtig in een waterdoorlatend mandje (vergiets of rieten mandje) en plaats het na de werkzaamheden op dezelfde plaats terug door het mandje wat in te graven in de bodem. Het verplaatsen en terugplaatsen van het mandje kan je bij iedere bewerking van je perceel herhalen.

■ Voorzie een bepaalde zone rondom het nest dat je onbewerkt laat gedurende het voorjaar.

■ Ben je van plan een late teelt te zetten zoals bonen, erwt, prei, selder, wortelen of een late variant van maïs? Stel dan je landbewerkingen uit tot ongeveer 15 mei, tegen dan zijn de nesten uitgekomen en kunnen de kuikens al wegvluchten.

Hoelang moet een nest beschermd worden?

Kieviten broeden een 30-tal dagen. De kuikens zijn nestvlinders en verlaten, onder het waakzame oog van beide ouders, meteen het nest op zoek naar voedsel. Zo kunnen ze zich ook verplaatsen bij mogelijke landbewerkingen. De kuikens zijn vliegvlug na 35-40 dagen. In totaal hebben kieviten dus ongeveer 70 dagen (2,5 maand) nodig om kuikens groot te brengen.

Laat een vrijwilliger je helpen

Het spotten en beschermen van kievitsnesten is vrij arbeidsintensief en niet voor elke landbouwer haalbaar in het drukke voorjaar. Maar weet dat indien je dit wenst ook beroep kan doen op een lokale vrijwilliger die dit in jouw plaats kan doen. Hiervoor kun je het lokale Regionale Landschap of Stadlandschap contacteren. De kans bestaat ook dat je in het voorjaar door een lokale vrijwilliger wordt aangesproken om kievitsnesten te beschermen op je percelen. Maak dan goede afspraken met betrekking tot de betreding van je percelen, het type nestbescherming dat wordt toegepast, de bewerkingen die je zal uitvoeren en hoe je elkaar indien nodig zal contacteren.

Tip: informeer de loonwerker

Breng indien nodig de loonwerker op de hoogte van de locaties waar de nesten gelegen zijn. Zo kunnen zij er ook rekening mee houden. Dit kan door hen uit te leggen hoe de nesten gemarkeerd zijn of door hen de coördinaten te bezorgen, heel wat loonwerkers gebruiken gps-gestuurde machines.

Referenties

- Handleiding *Kievit in Nesten* (2022). Handleiding tot nestbescherming van de kievit in Vlaanderen. Vogelbescherming Vlaanderen vzw.
- Factsheet 'Kievit & beheer' (2018). Vogelbescherming Nederland.